

"EN IMPONERENDE LILLE BOG. RØRENDE OG MINDEVÆRDIG."
THE TIMES

BASERET PÅ EN
VIRKELIG HISTORIE

MARGA MINCO

BITRE URTER

INTERNATIONAL BESTSELLER

ROMAN

TURBINE

Et hovedværk om Anden Verdenskrig set gennem en hollandsk piges øjne

Marga Minco

Bitre urter

Bitre urter skildrer gennem en piges øjne kort og rammende en jødisk families skæbne under naziregimet i Holland.

“Marga Minco skriver, som om krigen kun kan beskrives gennem et barns eller en næstens voksens øjne,” sagde forfatteren Arnon Grünberg engang træffende om *Bitre urter*, der i dag anses som et klassisk hovedværk i hollandsk litteratur. Sammenhængen mellem fremmedgørelse og naivitet giver *Bitre urter* sin usædvanlige udtryksfuldhed og går gennem marv og ben. Stadigvæk.

Marga Minco var den første, der beskrev rædslerne, der overgik jøderne i Holland. Ved krigens udbrud boede 140.000 jøder i Holland. Heraf blev 102.000 deporteret og dræbt i kz-lejre.

Romanen er oversat til en lang række sprog og har vundet anerkendelse overalt.

Marga Minco (1920) er en hollandsk forfatter af jødisk herkomst. Hun er netop fyldt 100 år og fik tildelt den hæderfulde P.C. Hooft-pris for hele sit forfatterskab i 2019.

Marga Minco var den eneste i sin familie, der overlevede nazisternes jødeforfølgelse, og *Bitre urter* handler om hendes families skæbne under Anden Verdenskrig.

ISBN: 9788740667325

Bitre urter

Af Marga Minco

Oversætter: Lise Bøgh-Sørensen

Vejl. pris 199,95

Udkommer: 24. marts 2021

130 sider

Format: 115x190 mm,
hardcover med smudsomslag

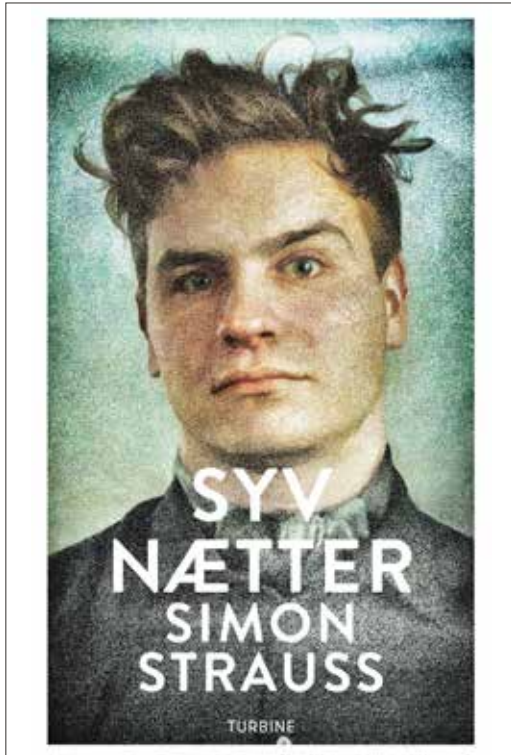
Spørgsmål til læsegruppe

- 1) ”Roman” står der på forsiden, men når man slår op på titelbladet, står der ”En kort beretning”. Hvad er forskellen? Hvilke forventninger giver de to genrebetegnelser jer som læsere?
- 2) På hvilken måde skriver Marga Minco om traumatiske begivenhed? Tænk f.eks. på beskrivelsen af tyskernes invasion på allerførste side. Hvilke detaljer har hun med, og hvilke detaljer udelader hun? Hvor meget hører vi om hovedpersonens følelser og oplevelse af situationen – og hvor meget kan vi gætte os til?
- 3) Et godt eksempel på Marga Mincos underspillede skrivestil findes i de samtaler, faren har med først naboen og så hr. Van Dam i begyndelsen, om, hvorvidt de har tænkt sig at flygte (s. 8-9). Naboen siger: ”Når man hører de historier derfra ...”, og Hr. Van Dam nævner, at familien Meiers søn er rejst mod Frankrig. Hvad er det, der ikke bliver sagt? Hvorfor ved vi som læsere alligevel, hvad der menes?
- 4) Hovedpersonen erindrer på s. 12: ”Som børn blev min søster og jeg med jævne mellemrum drillet af andre børn på vej hjem fra skole. [...] Indimellem foreslog jeg spagfærdigt at vælge en anden vej eller vende om. Men hun gik videre og trak mig med sig lige hen mod den ventende flok.” Hvorfor mon Marga Minco har valgt at skrive lige netop om dette minde i denne bog? Hvad mon søsteren tænker, siden hun ikke vil gå en omvej?
”Den slags drillerier er jeg også vokset op med,” siger faren og viser et ar i tindingen (s. 13). Hvad får vi her at vide om, hvordan hovedpersonens familie er vant til at overleve?
- 5) Der står om faren: ”Han besad så ukuelig en optimisme, at den virkede smittende. Jeg spurgte ofte, hvad han mente om situationen, kun fordi jeg på forhånd vidste, at jeg ville få noget at høre, der beroligede mig. Når jeg blev bange for de historier, som de andre fortalte om Polen, sagde han altid: ”Det kommer ikke til at ske.” Jeg er aldrig blevet klar over, om far selv troede på det, eller om han bare sagde det for at indgyde os håb.” (s. 38). Hvad tror I? Er der nogen tegn på, at faderen nærer en større frygt, end han vil indrømme?
- 6) Hele familien får taget billeder (s. 24-27). ”Hvad skal vi dog med sådan et unaturligt portræt!” siger hovedpersonen (s. 25). Moren svarer bare: ”Smelting er meget dygtig til at tage portrætter.” Hvad skal de med det portræt? Hvordan taler forældrene om de ting, der foregår omkring dem – og hvordan det får dem til at føle?
- 7) Titlens bitre urter dukker op i bogen på s. 73. Hovedpersonen husker den første aften i den jødiske påskefest, pesach, hvor man mindes jødernes udvandring fra Egypten. Hun skal som den yngste i selskabet spørge: ”Hvorfor er denne nat

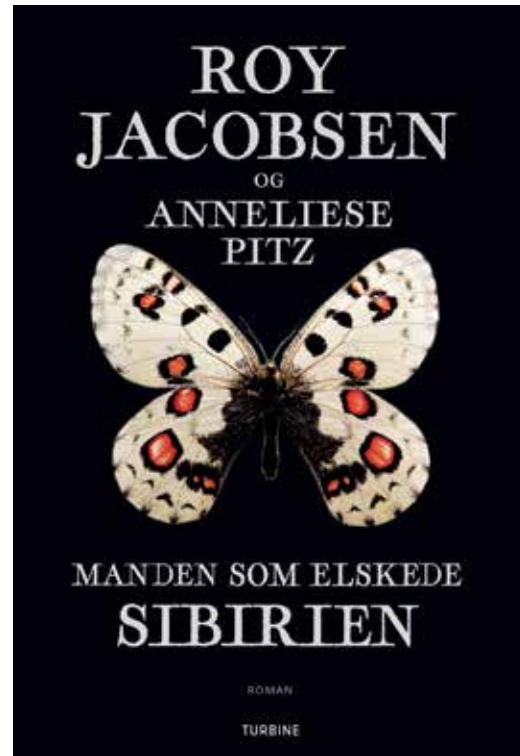
anderledes end andre nætter, og hvorfor spiser vi usyret brød og bitre urter ...?” Så svarer faren med fortællingen fra Mosebogen om slaveriet i Egypten. Hvorfor mon Marga Minco har valgt at kalde sin bog *Bitre urter*? Hvilken fortælling holder hun i live, på samme måde som hovedpersonens familie gør til pesach?

- 8) *Bitre urter* handler ikke kun om jødeforfølgelsen under Anden Verdenskrig, men også om eftertiden. Om at leve videre – eller ikke at gøre det. I epilogen hører vi om hovedpersonens onkel, som hver dag, indtil han dør, sidder og kigger på stoppestedet i håb om, at hans bror skal stå af sporvognen. Hans kone kan ikke forstå det; hun kan oven i købet næsten ikke se stoppestedet fra onklens stol. Men hovedpersonen tænker: ”Men det passede ikke. Fra min onkels stol kunne man tydeligt se stoppestedet. Jeg forstod nu også, hvorfor min onkel havde sagt, at jeg ikke skulle tale med min tante om det.” (s. 105). Hvorfor kan tanten næsten ikke se stoppestedet? Hvad er ligheden mellem at kigge på stoppestedet og læse *Bitre urter* – hvad skal der til for overhovedet at kunne se det stoppested?
- 9) Der findes mange bøger og film om jødeforfølgelsen og holocaust. Har I læst eller set andre? Hvilke forskelle og ligheder ser I i forhold til *Bitre urter*?

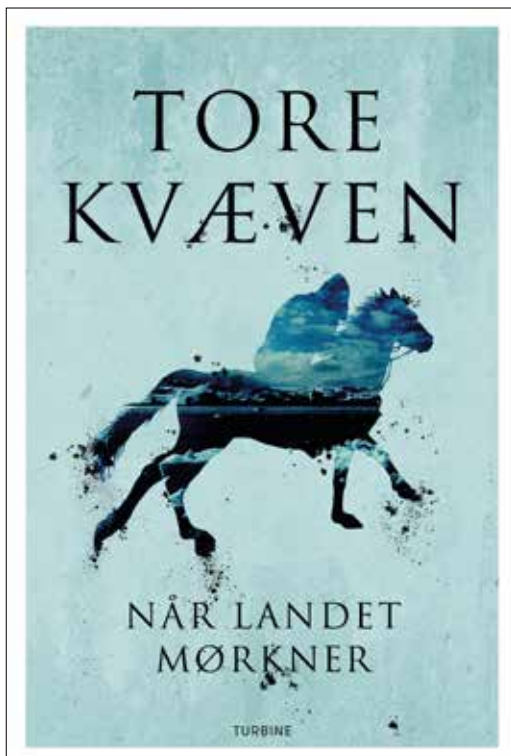
Anbefalinger til andre romaner, der egner sig til læsegrupper

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Vi anbefaler også disse romaner
til din læsegruppe.

Tryk på linket under forsiderne,
og læs mere.

Her finder du også
læsegruppematerialet til
de pågældende titler.

God læselyst!

Hilsen Turbine